

Zámená

- sú ohybné, plnovýznamové slová, majú vetnočlenskú platnosť
- sú slová so všeobecným významom, ktoré samy nepomenúvajú javy skutočnosti, ale iba zastupujú podstatné mená, prídavné mená, číslovky a príslovky alebo odkazujú na ne.
- gramatické kategórie – rod, číslo, pád
- vzor – pekný, cudzí, samostatné skloňovanie

Delenie:		Dôležité informácie:	
OSOBNÉ	Základné:	<i>Ja, ty, on, ona, ono, my, vy, oni, ony</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Zámená môj, tvoj, náš, váš, sa skloňujú podľa vzoru môj - Privlastňovacie zámená jeho, jej, ich sú nesklonné - Os. zákl. zámeno sa spája so slovesom, privlast. sa spája s podstatným menom - Iba v Inštrumentáli sg. píšeme í s ním, s mojím, s naším/ v D pl. k nim, k mojím!
	Privlastňovacie:	<i>Môj, tvoj, jeho, jej, ich, náš, váš</i>	
ZVRATNÉ	Základné:	<i>Seba, sa</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Krátke tvary sa, si sú zvratnými zámenami iba vtedy, keď činiteľ deja (podmet) vykonáva dej na sebe a môžeme ich nahradiť tvarom, seba, sebe alebo vyznačujú vzájomné (obojustranné) vzťahy: česať sa/seba, biť sa/navzájom jeden druhého - Zvratné zámeno seba/sa nemá N - Zámeno svoj sa skloňuje podľa vzoru môj
	Privlastňovacie:	<i>svoj</i>	
UKAZOVACIE	<i>Ten, tá, to, tí, tie, onen, tento, tamten, toľký, taký, takýto, onaký,</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Ohybné (ten, tento, tamten, henten, onen, taký,...), • Neohybné (tu, tam, tade vtedy, tak, onak,...) • Ukazovacie zámená obsahujú najčastejšie hlásku t-: ten, tamten, tento, tuto... • Zámená taký, onaký, toľký, toľkýto sa skloňujú podľa vzoru pekný. 	
OPYTOVACIE	<i>Kto? Čo?, pádové otázky, Aký? Ktorý? Čí? Kde? Kam? Kedy? Ako? Prečo?</i>	<ul style="list-style-type: none"> • ohybné / kto, čo, aký, ktorý, či.../ • neohybné / kde, kam, kade, ako, prečo.../ • Ak opytovacie zámená spájajú dve vety, plnia úlohu spojok / Poznám toho, kto prišiel. Viem, čo si urobil. Pamätám, ktorý to bol deň. / Vtedy im hovoríme vzťažné zámená. • Zámená aký, ktorý, koľký sa skloňujú podľa vzoru pekný, • zámeno či sa skloňuje podľa vzoru cudzí. 	
NEURČITÉ	<i>Nejaký, niekto, niečo, niektorý, dakto, čosi, kdesi, ktosi, ...</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Neurčité zámená len všeobecne naznačujú osobu, vec, vlastnosť alebo okolnosť: <i>niekto, dačo, dajaký, daktorý, nejaký, voľajaký, všeličo, akýsi, ktokoľvek, kdesi, niekam, kamsi, sotvakto</i>. • Neurčité zámená vznikli odvodením od opytovacích zámen: <ul style="list-style-type: none"> • predponami / nie-, voľ-, poda-, da-, ne/jj/-, / • príponami / -si, -koľvek/ • Ohybné neurčité zámená sa skloňujú ako opytovacie zámená • Pri zámenách niečí, niečia, niecie je výnimka z pravidla o rytmic. krátení. 	
VYMEDZOVACIE	<i>určujúce:</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Niektoré vymedzovacie zámená sa skloňujú ako prídavné mená podľa vzoru pekný / ten istý, každý, iný.../ alebo podľa vzoru cudzí / inakší/. • Nesklonné sú zámená: tamže, tak isto, inde, inam, ... 	
totožnosť	<i>taký istý, tenže, takže</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Zámená sám, sama, samo, sami, samy vyjadrujú osamelú osobu alebo osamelú skupinu osôb: sám chlapec, samy deti. 	
odlišnosť	<i>iný, inakší, inak, inšie</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Zámeno samý, samá, samé vyjadruje prevažujúcu časť skupiny: samí chlapci, samé dievčatá. 	
úplnosť	<i>všetok, všetci, každý, všade, vždy</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Zámeno samý, samá, samé sa skloňuje podľa vzoru pekný. 	
neúplnosť	<i>nikto, nikde, nič, ničí, žiaden</i>	<ul style="list-style-type: none"> • sami, oni = mužský rod, životné, množné číslo, všeobecne /nepoznáme rod/ 	
výlučnosť	<i>sám, samý</i>	<ul style="list-style-type: none"> • samy, ony = mužský rod, neživotné, ženský rod, stredný rod 	

Skloňovanie zámen

Osobné základné

	(1.) N	ja	ty	on	ona	ono	jednotné číslo
(2.)	G od	mňa*	teba	neho/ho* -ňho/-ň***	jej/nej	neho -ňho/-ň***	
(3.)	D k	mne/mi*	tebe/ti*	jemu/nemu/mu*	jej/nej	nemu, mu	
(4.)	A vidím	mňa/ma*	teba/ťa*	jeho/neho/ho* -ňho/-ň***	ju/ňu*	ho -ňho/-ň***	
(5.)	L o	mne	tebe	ňom	nej	ňom	
(6.)	I s	mnou	tebou	ním	ňou	ním	
(1.)	N	my	vy	oni	ony*		množné číslo
(2.)	G od	nás	vás	ich/nich	ich/nich		
(3.)	D k	nám	vám	im/nim	im/nim		
(4.)	A vidím	nás	vás	ich/nich	ich/ne**		
(5.)	L o	nás	vás	nich	nich		
(6.)	I s	nami	vami	nimi	nimi		

Osobné prívlastňovacie

1.)	N	môj	moja	moje	moj	moje
2.)	G od	môjho	mojej	môjho	mojích	mojich*
3.)	D k	môjmu	mojej	môjmu	mojim	mojim*
4.)	A vidím	môj	moju	moje	mojich	mojich*
5.)	L o	môjho	mojej	mojom	mojich	mojich*
6.)	I s	mojom	mojou	mojim	mojimi*	mojimi*
1.)	N	jeho otec	jej mama	ich deti		
2.)	G od	jeho otca	jej mamy	ich detí		
3.)	D k	jeho otcovi	jej mame	ich det'och		
4.)	A vidím	jeho otca	jej mamu	ich deti		
5.)	L o	jeho otcovi	jej mame	ich det'och		
6.)	I s	jeho otcom	jej mamou	ich det'mi		
1.)	N	naš	naša	naše	naši	naše
2.)	G od	našho	našej	našho	našich	našich*
3.)	D k	našmu	našej	našmu	naším	naším*
4.)	A vidím	naš	našu	naše	našich	našich*
5.)	L o	našho	našej	našom	našich	našich*
6.)	I s	našom	našou	naším	našimi	našimi*

Ukazovacie

(1.)	N	ten	tá	to	tí	tie
(2.)	G od	toho	tej	toho	tých	tých
(3.)	D k	tomu	tej	tomu	tým	tým
(4.)	A vidím	ten	tú	to	tých	tie
		toho				
(5.)	L o	tom	tej	tom	tých	tých
(6.)	I s	tým	tou	tým	tými	tými

Vymedzovacie – samý

mužský rod	mužský rod neživotné
životné podstatné mená	stredný a ženský rod

(1.)	N	samí	samé
(2.)	G od	samých	samých
(3.)	D k	samým	samým
(4.)	A vidím	samých	samé
(5.)	L o	samých	samých
(6.)	I s	samými	samými

Opytovacie

(1.)	N	aký	aká	aké	akí	aké
(2.)	G od	akého	akej	akého	akých	akých
(3.)	D k	akému	akej	akému	akým	akým
(4.)	A vidím	aký*	akú	aké	akých	aké
		akého**				
(5.)	L o	akom	akej	akom	akých	akých
(6.)	I s	akým	akou	akým	akými	akými
(1.)	N	ktorý	ktorá	ktoré	ktorí	ktoré
(2.)	G od	ktorého	ktorej	ktorého	ktorých	ktorých
(3.)	D k	ktorému	ktorej	ktorému	ktorým	ktorým
(4.)	A vidím	ktorý*	ktorú	ktoré	ktorých	ktoré
		ktorého**				
(5.)	L o	ktorom	ktorej	ktorom	ktorých	ktorých
(6.)	I s	ktorým	ktorou	ktorým	ktorými	ktorými
(1.)	N	čí	čia	čie	čí	čie
(2.)	G od	čieho	čej	čieho	čích	čích
(3.)	D k	čiemu	čej	čiemu	čím	čím
(4.)	A vidím	čí*	čiu	čie*	čích	čie
		čieho**				
(5.)	L o	čom	čej	čom	čích	ích
(6.)	I s	čím	čou	čím	čími	ími